

Un somni a la Via Laietana

written by Josep M. Boixareu Vilaplana | 26 d'octubre de 2021
He tingut un somni i aquesta vegada me'n recordo. És la veritat d'un somni. Només canvio els noms perquè els del somni eren reals. Tres amics i jo.

Ens trobàvem reunits en un local de Les Franqueses del Vallès. Tot xerrant sobre les facècies de l'anomenada "Policía Nacional", en Quico ens va dir que sabia de bona tinta que a la Jefatura de Policia de la Via Laietana a Barcelona encara es torturava. A mesura que anava avançant la conversa, ens anàvem escalfant. Tant és així que vam acabar decidint-nos anar cap a Barcelona i tots quatre ocupar el terrorífic i tristament famós local. Sabíem que a la porta ens trobaríem alguns *polis* vigilant l'entrada i tots els voltants; ho havíem observat moltes vegades, sobretot jo que era el més vell i recordava l'època dels grisos.

En el 4x4 d'en Quico ens hi vam plantar en un tres i no res. Deixàrem el cotxe en una cantonada on no es podia aparcar, però que quedava a pocs metres de la *Jefatura*. Abans de baixar, cadascú va trucar els seus contactes dels CDR, Arran i altres organitzacions de "confiança" informant-los de què ens proposàvem immediatament. Ells farien una cascada de trucades i missatges per concentrar el màxim de gent possible enfront de l'edifici objectiu. Demanarien a crits el nostre alliberament perquè estava molt clar que amb les intencions que portàvem estaríem detinguts allí dintre.

Abans no ens cridessin l'atenció per deixar el cotxe en lloc prohibit ens vam apressar cap a la porta, jo amb el meu bastó de pastor anava al darrere. Entràvem decidits però ens van aturar: *A dónde van?* La Dolors els va contestar que a fer unes gestions importants. *Aquí no se viene a hacer gestiones*, li incriminà l'agent, mentre els altres tres ens ficàvem cap a dins. De seguida ens van perseguir uns quants "bofis"; jo

recordava aquells grisos a qui anomenàvem "la bòfia" tot esgrimint el bastó mentre un dels agents ja brandava la porra contra meu. Li vaig cridar: Soc mig invàlid! *Tu, cojo?* Em va dir l'altre, afegint: *quèdate aquí*. Mentrestant, la Dolors ja havia esquivat el de la porta distret amb aquella invasió inaudita. El Quico i la Cesca ja eren escales avall on suposaven hi havia els calabossos. Com que anaven per a ells, la Dolors i jo també: cap avall.

Allí ens van pescar a tots quatre. *Què coño haceis aquí?* Ens va preguntar amb la cara congestionada un que portava galons. Venim a ocupar la Jefatura! Vam contestar pràcticament els quatre alhora. *Ahora vais a ver lo que vais a ocupar!* Mentre ordenava a uns dels seus que ens emmanillessin, registressin i ens fiquessin al calabós que hi havia al fons. Un cop a dins ens van fer posar de cara a la paret amb les mans emmanillades al darrere. *Al que intente moverse le parto la espalda!* Jo pensava en la meva pròtesi, mentre l'uniformat em deia: *y a ti también; todos quietos que ahora viene el inspector*. No recordo si els tristament famosos germans Creix eren inspectors, però la cosa es presentava fotuda. L'inspector no va trigar a arribar i amb ell es van quedar un parrell de polis.

A ver, daros la vuelta que os quiero ver la cara. Portava els nostres DNI a la mà i ens va anar identificant un a un i una a una. Llavors va començar l'interrogatori. Van començar per la Cesca. *Què haces tu aquí, venga contesta rápido!* Vinc a ocupar aquest edifici perquè torni a Barcelona i a Catalunya. *Háblame en cristiano, maldita zorra!* Jo parlo en català perquè estem a Catalunya i és la meva llengua. *La lengua te voy a cortar yo* (semblava que entenia perfectament el català). *Pepe, dale suave por esta vez*. Un dels polis es va traure la porra i li va clavar un cop no gaire suau a un maluc de la Cesca a qui no se li va sentir ni un ai. En aquell moment els altres tres ens vam abraonar damunt del policia. Què vam haver fet... L'altre policia va traure també la porra i entre els dos ens van

estovar de valent. Jo que havia intentat fer servir el bastó, vaig rebre igual que el demás i, naturalment, me'l van agafar. No m'havia adonat que l'inspector en qüestió havia tret una pistola i ens encanonava. Adreçant-se a mi, em va dir: *Tu, viejo cojo, vas a ser el primero en ir al cementerio*. Els tres companys se li van encarar tot dient-li: Això no ho faràs, mal parit! *En cristiano!!! Os mataré a todos!*

De sobte va entrar un altre de paisà i se'l va endur del braç, com si volgués calmar-lo. Van sortir del calabós i s'hi van quedar tres policies d'uniforme amb les porres desenfundades. *En buen lío os habéis metido. Porque lo hacéis?* Com que ens veia ben amansits pels cops de porra rebuts, semblava com si ens volgués donar consells. La Dolors li ho va explicar: Hem vingut a ocupar aquest edifici en memòria dels que van ser torturats en aquests mateixos calabossos, alguns fins a la mort. *I dale con el catalán! Aquí no se ha torturado nunca a nadie*. M'hi vaig adreçar en castellà perquè aquell semblava bastant "cazurro". Aguantant-me un braç amb l'altre del dolor que em feien tots dos, vaig procurar capténir-me i li vaig dir: "Tú eres muy joven para saber lo que pasó en estos calabozos en los años del franquismo". Em va tallar: *este cuento ya lo he escuchado muchas veces y...* Llavors el vaig tallar jo: "Aquí se practicó la tortura a gentes pacíficas i decentes no solament durante el franquismo, sinó durante la llamada transición i en 2019!" Curiosament, el poli, al sentir aquesta darrera data se'm va girar d'esquena i va començar a donar voltes per l'estança fent servir la porra com un ventilador. Tots vam fer mutis.

Allà dessota ens arribaven crits que semblaven venir del carrer. Els polis també escoltaven amb atenció. De sobte entra aquell inspector de la pistola amb la cara desencaixada i cridant: *Todos a fuera! Estos no, referint-se a nosaltres quatre, dejarlos encerrados i que se pudran*. Ens vam mirar els uns als altres sense saber què dir; anàvem barrinant què hauria passat a fora perquè fugissin tots escales amunt. Aviat

ho vam saber.

No va trigar gaire que darrere les reixes del calabós van aparèixer nois i noies cridant: els hem fet fora, però tornaran! Us hem de treure d'aquí. En sales annexes als calabossos hi van trobar eines amb les quals van fer saltar el pany i vam sortir cap amunt. Allí ens vam trobar una gentada que ens aplaudia i s'hi veien cares conegudes. Resulta que la crida que havíem fet als CDR, Arran, etc., havia funcionat ràpidament i a la perfecció. Però la gran sort va ser que quan tota la Via Laietana estava plena de companys que ens venien a rescatar, va baixar una dotació dels Mossos d'Esquadra dels bons. Les autoritats que hi havia entre la gentada s'hi van acostar i van convèncer els comandaments que fessin costat als manifestants alliberadors i entressin a l'edifici de Jefatura i convencessin pacíficament als "Jefes" que se n'anessin cap a una altra banda o allí es produiria una carnisseria. Les forces dels Mossos eren molt superiors als de la "Nacional". A nosaltres se'ns veien alguns senyals de la pallissa rebuda i així ens identificaven els nostres alliberadors.

Jo vaig perdre el meu bastó però em van sobrar braços i espatlles on recolzar-me fins al Palau de la Música on hi havia una ambulància que m'esperava. Tots quatre ens vam anar acomiadant a crits: "Ens veurem aviat!". Havíem complert. Un pas més en el camí de l'alliberament de Catalunya.

De camí cap a l'Hospital Clínic vaig demanar que avisessin la meva dona i al doctor Segarra que és qui m'havia operat de l'esquena perquè el necessitaria. Quan va arribar la meva dona no sé si em vaig despertar de l'anestèsia o del somni.